EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 04 14
COM(2021) 250 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naujos finansavimo strategijos priemonei „Next Generation EU“ finansuoti

ĮVADAS

Ekonomikos gaivinimo priemone „Next Generation EU“ (NGEU) siekiama atitaisyti tiesioginę ekonominę ir socialinę žalą, kurią padarė koronaviruso pandemija, ir užtikrinti, kad Europa taptų ekologiškesnė, labiau skaitmeninė, atsparesnė ir būtų geriau prisitaikiusi prie dabartinių ir būsimų problemų. Tai tvirtas ir novatoriškas atsakas siekiant sušvelninti pandemijos padarytą ekonominę žalą ir kartu padėti ES ekonomikai susikoncentruoti ties nauju aplinkos atžvilgiu tvaraus ir skaitmeninio augimo modeliu. Pagal priemonę „Next Generation EU“ ES ekonomikai bus skirta iki 806 mlrd. EUR (5 % ES BVP) išlaidų ir paskolų forma. 2021–2026 m. vykdydama finansavimo operacijas Komisija ES vardu pasiskolins pradines sumas tarptautinėse kapitalo rinkose. ES surinktas lėšas valstybės narės grąžins tiesiogiai (paskolų atveju) arba per ES biudžetą (negrąžintinos paramos atveju) ne vėliau kaip 2058 m. gruodžio mėn.[1]

Iki 2026 m. pabaigos Komisija turės per metus įvykdyti iki 150–200 mlrd. EUR vertės finansavimo operacijų. Šią sumą galima palyginti su didžiausių valstybių narių finansavimo poreikiais. Šiame komunikate pateikiama sudėtinga ir gerai parengta finansavimo strategija, kuria siekiama užtikrinti, kad šiomis didelėmis sumomis būtų galima naudotis tiksliai tada, kai jų reikia. Komunikatu raginama nuodugniai išnagrinėti, kaip Komisija renka lėšas išleisdama obligacijas.

Vyksta teisinis ir institucinis pasirengimas priemonei „Next Generation EU“ įgyvendinti. Valstybės narės baigia patvirtinti Sprendimą dėl nuosavų išteklių (toliau – NIS)[2], kuris yra būtinas, kad ES galėtų skolintis rinkose. Daroma tinkama pažanga įgyvendinant Sąjungos politiką ir nacionalinius ekonomikos gaivinimo planus, kurie bus finansuojami pagal NGEU.

Iki 2021 m. birželio mėn. Komisija bus pasirengusi pradėti telkti lėšas, kad jas būtų galima panaudoti „Next Generation EU“ išlaidoms finansuoti iškart, kai tik įsigalios NIS.

Šis komunikatas priimtas pagal Tarybos sprendimo 2020/2053 5 straipsnio 3 dalį, kurioje reikalaujama, kad Komisija nustatytų būtiną skolinimosi operacijų administravimo tvarką ir reguliariai bei išsamiai informuotų Europos Parlamentą ir Tarybą apie visus jos vykdomo skolos valdymo strategijos aspektus.

Kartu su šiuo komunikatu Komisija šiandien priėmė Sprendimą dėl NGES valdymo tvarkos ir rizikos valdymo sistemų ir Komisijos sprendimą dėl Pirminių maklerių tinklo.

1. KODĖL REIKIA NAUJO FINANSAVIMO METODO?

Naujo metodo reikia todėl, kad tie finansavimo metodai, kuriuos tradiciškai taiko Komisija, buvo parengti mažesniems finansavimo poreikiams tenkinti. Šia finansavimo strategija užtikrinama, kad valstybėms narėms arba Sąjungos politikai įgyvendinti būtų galima skirti daug daugiau lėšų, kurių reikės ateityje, numatytą jų išmokėjimo dieną. Siekiant laikytis patikimo finansų valdymo principo (SESV 317 str.), įgyvendinant priemonę „Next Generation EU“ turi būti užtikrinta, kad Sąjunga galėtų laiku įvykdyti mokėjimo įsipareigojimus ir nebūtų priversta pritraukti kapitalo nepalankiomis rinkos sąlygomis, dėl ko susidarytų nereikalingų išlaidų.

[1] Jei nauji nuosavi ištekliai bus prieinami iki 2028 m. sausio 1 d., jie bus panaudoti anksčiau pradėti lėšų grąžinimą, susijusį su išlaidų komponentu.

[2] 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2035 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos.

ES yra seniai veikianti ir aukštai vertinama tarptautinių kapitalo rinkų dalyvė[3]. Tarptautiniai investuotojai pasitiki ES obligacijomis, nes jiems naudingas kelių lygmenų kredito užtikrinimas. Nuo praėjusių metų spalio mėn. ES suintensyvino obligacijų emisijos veiklą, pritraukdama 75 mlrd. EUR 19 valstybių narių skirtoms SURE paskoloms palankiomis sąlygomis finansuoti. Šios operacijos buvo vykdomos kaip kompensacinis finansavimas. Pagal šį modelį ES palankiomis kainomis (dėl savo aukšto kreditingumo) skolinasi valstybių narių gavėjų vardu. Tuomet ES perduoda paskolas valstybėms narėms tomis pačiomis sąlygomis. Šis metodas buvo tinkamas ankstesniems finansavimo poreikiams ir padėjo ES tapti labai vertinama kapitalo rinkų emitente. Visas šis skolinimasis buvo vykdomas tik sindikuotaisiais sandoriais, pasikliaujant specialiai sudaryta bankų grupe, kad ji išplatintų obligacijas investuotojams geriausiomis prieinamomis sąlygomis.

Priemonė NGEU reikalauja griežtesnio požiūrio į pagal ją vykdomos veiklos kapitalo rinkose finansavimą, nes:

1. Turi būti surinktos daug didesnės sumos: nuo dabar iki 2026 m. pabaigos gali prireikti surinkti iki 806 mlrd. EUR[4].

2. Visos 27 valstybės narės turi teisę bendrai gauti 407,5 mlrd. EUR dotacijų[5] ir iki 386 mlrd. EUR paskolų. Dar 12,5 mlrd. EUR bus paskirstyta ES programoms konkurenciniu pagrindu[6].

   Taikant kompensacinį metodą, emisijų skaičius būtų didelis, o tai lemtų dideles sandorių išlaidas.

3. Išmokėjimo grafikas yra sudėtingas ir susijęs su tam tikru neaiškumu. Visų pirma, kiek tai susiję su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone (EGADP), kuri sudaro 90 % visų priemonės „Next Generation EU“ lėšų, mokėjimus kiekvienai valstybei narei numatoma atlikti du kartus per metus, kai pasiekiamos su reformų įgyvendinimu ir investicijomis susijusios sutartos tarpinės ir siektinos reikšmės.

4. NIS nustatomas didžiausias galimas pasiskolintų sumų, kurios skirtos mokėti už ES politikos įgyvendinimą bet kuriais konkrečiais metais, grąžinimas, kuris priklauso nuo būsimų ES biudžeto mokėjimų asignavimų. Tikslūs metiniai biudžeto paketai kol kas nežinomi, todėl skolinimosi politikoje reikia tam tikro lankstumo.

Taigi, reikia sukurti labai veiksmingą ir lankstų finansavimo mechanizmą, kuriuo remiantis būtų galima nuolat rinkti dideles sumas ir greitai reaguoti, jei perpildytas lėšų išmokėjimo grafikas arba rinkos sąlygos netikėtai pasikeistų. Išleistų obligacijų terminų struktūra turi būti suderinta su Sąjungos biudžeto pajėgumu pasibaigus obligacijų terminui grąžinti lėšas investuotojams.

---

[3] Nuo XX a. 8-ojo dešimtmečio ES leidžia obligacijas finansinei paramai finansuoti. Dabartinės Komisijos finansuojamos finansinės paramos programos apima makrofinansinės paramos programas kaimyninėms ir besivystančioms šalims, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę (EFSM) ir Mokėjimų balanso mechanizmą. Pagal šias tris programas ES iš viso turi 54 mlrd. EUR negrąžintų paskolų. Pastaraisiais metais emisijos veikla svyravo nuo 500 mln. EUR 2019 m. iki 30 mlrd. EUR 2011 m.

[4] Visos šiame komunikate pateiktos sumos nurodomos galiojančiomis kainomis, nes taip parodomos faktinės lėšos, kurias Komisija skolinsis šešerių metų laikotarpiu. Šios sumos atitinka Sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytas lėšas, nurodytas 2018 m. kainomis.

[5] Ši suma apima nacionalinius finansinius paketus pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP), sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvą (REACT-EU), Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir Teisingos pertvarkos fondą.

[6] Programai „Europos horizontas“, „InvestEU“ fondui, Sąjungos civilinės saugos mechanizmui „rescEU“.

Kad įveiktų šiuos uždavinius, Komisija įgyvendins diversifikuotą finansavimo strategiją[7], pagal kurią derinamos įvairios finansavimo priemonės ir finansavimo metodai ir kuri grindžiama atviru ir skaidriu informacijos pateikimu rinkos dalyviams. Siekiant pritaikyti finansavimo sandorių kiekį, laiką ir terminą prie rinkos aplinkos, ši finansavimo strategija bus grindžiama didelių valstybių narių emitentų praktika. Ja taip pat Komisijai bus suteikta galimybė lanksčiau derinti poreikius grąžinti pasiskolintas lėšas ir po 2028 m. turėsimas būsimų biudžetų lėšas. Todėl pagal diversifikuotą finansavimo strategiją Komisija galės finansuoti priemonę „Next Generation EU“, užtikrindama mažesnę vykdymo riziką ir mažesnes sąnaudas valstybėms narėms ir Europos mokesčių mokėtojams. Galiausiai ši strategija taip pat bus naudinga Europos obligacijų rinkų stabilumo ir gylio atžvilgiu, nes joms bus suteiktas labai įvairių terminų saugus turtas eurais.

2. AŠTUONI NGEU EMISIJOS PROGRAMOS SĖKMĖS VEIKSNIAI

Siekdama surinkti iki 150–200 mlrd. EUR per metus, Komisija organizuos finansavimo sandorius, kurie šiek tiek panašūs į tuos, kuriuos vykdo didelės valstybės. Bus išleistos ir reguliariai naudojamos nuo 3 iki maždaug 30 metų termino obligacijos. Be to, bus parengta trumpalaikiams vertybiniams popieriams skirta ES vekselių programa[8]. Kaip nauja emisijos forma bus naudojami aukcionai, kad būtų galima išleisti ES vekselius ir ES obligacijas.

Emisijų sėkmė bus užtikrinta pasikliaujant didele aukščiausios kvalifikacijos ES prižiūrimų bankų grupe. Komisija nuolat dės pastangas, kad sukurtų instituciniu ir geografiniu požiūriu plačią investuotojų bazę.

Pagal NGEU išleistos žaliosios obligacijos dar labiau išplės investuotojų bazę ir sustiprins ES pasaulinę lyderystę euro rinkos žaliojo finansavimo srityje. Diversifikuota finansavimo strategija taip pat bus atsižvelgiama į rizikos valdymo apribojimus, siekiant užtikrinti patikimą finansų valdymą su nuspėjama išpirkimo struktūra pagal teisiniuose pagrinduose nustatytus įpareigojimus (Sprendimas dėl nuosavų išteklių). Rizikai valdyti ir Sąjungos kredito reitingui nuolat išlaikyti bus naudojamas refinansavimas.

Diversifikuota finansavimo strategija bus grindžiama toliau nurodytais aštuoniais ramsčiais.

2.1. Reguliarių finansavimo planų skelbimas

NGEU skolos vertybinių popierių emisija bus vykdoma remiantis Komisijos priimtu metiniu sprendimu dėl skolinimosi. Šiuo sprendimu bus nustatyta viršutinė emisijos, iš kurios bus finansuojami mokėjimai į ES biudžetą ir paskolos valstybėms narėms, riba, taip pat didžiausios trumpalaikės emisijos sumos. Šis skolinimasis bus organizuojamas remiantis šešių mėnesių finansavimo planais. Šiuose finansavimo planuose bus nurodyta, kaip ES organizuos emisiją per atitinkamą laikotarpį. NGEU finansavimo planai bus grindžiami reguliariai ir laiku teikiama informacija apie būsimus mokėjimus. Juose taip pat bus nustatyti kiti pagrindiniai finansiniai vykdytino skolinimosi parametrai, pavyzdžiui, laikotarpio

[7] Finansavimo strategija arba skolos valdymo strategija yra „tęstinis vidutinės trukmės planas, kuriame nurodoma, kaip [viešoji įstaiga] sieks skolos valdymo tikslų“, kuriais paprastai turi būti „užtikrinta, kad [viešosios įstaigos] finansavimo poreikiai ir jos mokėjimo įsipareigojimai būtų tenkinami kuo mažesnėmis sąnaudomis“ – žr. „Vyriausybės skolos valdymas. „Skolos valdymo strategijų kūrimas“, Pasaulio bankas (2017 m.). Todėl finansavimo strategija yra skolos valdymo proceso dalis, o jos tikslas susijęs su skolos valdymo uždaviniais.

[8] Pagal naują ES vekselių programą, skirtą vertybiniams popieriams, kurių pradinis terminas yra trumpesnis nei 1 metai.

trumpalaikio ir ilgalaikio finansavimo derinys, ilgiausias vidutinis ilgalaikio vykdytino finansavimo terminas ir viršutinė numatomo vidutinio likvidumo, kuris bus laikomas kaip rezervai, riba.

Aiškiai nurodant didžiausią orientacinę skolinimosi sumą ateinantiems šešiems mėnesiams, kasmetiniu sprendimu dėl skolinimosi ir NGES finansavimo planu bus užtikrintas emisijų nuspėjamumas investuotojams, kartu išlaikant lankstumą ir užtikrinant skaidrią informaciją rinkoms. Investuotojams reikia informacijos apie numatomas emisijas, kad jie galėtų parengti investicijų planavimą ir užtikrinti sėkmingą NGEU emisijos panaudojimą mažesnėmis sąnaudomis. Komisijos informacija Europos Parlamentui ir Tarybai[9] ir ryšiai su rinkomis ir visuomene turėtų taip pat būti paremti NGEU finansavimo planu.

2.2. Veiksmingas koordinavimas su nacionaliniais ir lygiaverčiais emitentais

Paskelbus „Next Generation EU“ finansavimo planus taip pat bus lengviau derinti veiksmus su lygiavertėmis viršvalstybinėmis ir nacionalinėmis skolos valdymo tarnybomis, kurios irgi vykdo dideles emisijų programas, kad patenkintų savo finansavimo poreikius. Siekiant išvengti rinkos perkrovos tam tikrais laikotarpiais, bus labai svarbu gerai koordinuoti NGEU emisijos, valstybių narių ir visos Europos institucijų veiklą. Įgyvendindama programą SURE Komisija sukūrė veiksmingus komunikacijos kanalus su kitais ES emitentais. NGEU finansavimo operacijų nuspėjamumas, įskaitant reguliarias NGEU aukcionų datas, dar labiau sustiprins Komisijos, valstybių narių ir ES viršnacionalinių emitentų veiklos koordinavimą[10].

2.3. Griežtas likvidumo valdymas siekiant suderinti įplaukas ir išmokas

Pagrindinis kriterijus vertinant NGEU diversifikuotos finansavimo strategijos sėkmingumą bus galimybė išvengti likvidumo trūkumo – atvejų, kai Komisija neturi lėšų nedelsiant atlikti „Next Generation EU“ mokėjimus. Tokie atvejai labai sutrikdytų politikos įgyvendinimą. Siekiant išvengti tokių situacijų, reikia turėti pajėgumų valdyti pinigų įplaukas ir išmokas pasitelkiant saugų, konkrečiam tikslui skirtą prudencinį grynųjų pinigų rezervą mokėjimams vykdyti. Nuolat griežtai planuojant likvidumą bus užtikrinta, kad prudencinis grynųjų pinigų rezervas būtų pakankamas, kad būtų išvengta likvidumo trūkumo, kartu išvengiant nereikalingų ir brangiai kainuojančių grynųjų pinigų likučių. Siekiant užtikrinti, kad šiam svarbiam grynųjų pinigų rezervui nekiltų jokia sandorio šalies rizika, jis bus laikomas Europos Centriniame Banke. Atsižvelgiant į būsimų mokėjimų sumas trumpuoju laikotarpiu, NGEU prudencinis grynųjų pinigų rezervas bus mažiausio reikiamo dydžio.

2.4. Tvirti individualių finansavimo operacijų vykdymo pajėgumai

Dėl dažnai vykdomų sandorių ir didelės finansavimo apimties reikia naudoti įvairesnių rūšių sandorius (sindikuotuosius sandorius, aukcionus, neviešą platinimą ir papildomas emisijas esamų obligacijų pagrindu (*„atšakas“*, angl. *taps*)) ir sustiprinti sandorių skaičiaus ir jų derinių valdymo pajėgumus. Komisija stiprins savo vykdymo pajėgumus dviem svarbiomis toliau nurodytomis kryptimis.

a) Visos Europos pirminių maklerių tinklas

Didelės lėšų sumos, kurias Europos Sąjunga surinks taikydama diversifikuotą finansavimo strategiją, bus įgyvendinamos ir palaikomos sukuriant Europos Sąjungos pirminių maklerių tinklą (toliau – PM tinklas). Šis tinklas bus grindžiamas geriausia valstybės skolos vertybinių

[9] Kaip numatyta Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 5 straipsnio 3 dalyje.
[10] Kaip numatyta Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 5 straipsnio 3 dalyje.

popierių emitentų taikoma praktika. Pirminiai makleriai, naudodamiesi kodifikuota prievolių ir privilegijų sistema, padės sklandžiai vykdyti ES emisijas ir prisidės prie ES obligacijų likvidumo antrinėje rinkoje.

Sukūrus PM tinklą su aiškiais narystės kriterijais, bus užtikrintas sandorio šalių atrankos skaidrumas ES pirminėje rinkoje. Taisyklės, kaip tapti ES pirminiu makleriu, ir Komisijos bei jos Pirminių maklerių tinklo ryšiai nustatyti kartu su šiuo komunikatu priimtame Komisijos sprendime, kuriuo įsteigiamas Pirminių maklerių tinklas[11].

Komisijos sprendime dėl Pirminių maklerių tinklo nustatyti pagrindiniai tinkamumo kriterijai, taikomi norint patekti į tinklą, ir vėlesnės dalyvių teisės ir pareigos. Remiantis tinkamumo kriterijais, didelei Europos prižiūrimų bankų grupei sudaromos sąlygos tapti PM tinklo nariais, kartu užtikrinant, kad pirminės ir antrinės ES vertybinių popierių rinkos gaus tvirto ES pirminių maklerių tinklo paramą Europos Sąjungoje. Komisijos sprendimu skelbiamas kvietimas reguliuojamiems bankams, kurie jau yra aktyvūs ES valstybinio arba viršvalstybinio pirminių maklerių tinklo nariai, pareikšti susidomėjimą naryste ES pirminių maklerių tinkle. Sprendime taip pat nustatytas teisingas ir objektyvus metodas, pagal kurį nustatoma, kurie pirminiai makleriai gali dalyvauti sindikuotuosiuose sandoriuose.

Šie pirminiai makleriai sudarys grupę, iš kurios Komisija suformuos pirmųjų „Next Generation EU“ sindikuotųjų sandorių sindikatus. Ši grupė taip pat bus greitai prijungta prie pasirinktos aukciono platformos, kad nuo rugsėjo mėn. galėtų dalyvauti NGEU obligacijų aukcionuose.

b) Moderni aukciono platforma

Obligacijų ir ES vekselių pardavimas aukcionuose bus svarbi NGES finansavimo strategijos dalis ir naujas ES finansavimo veiklos elementas. Aukcionai yra ekonomiškai efektyvus skolos vertybinių popierių emisijos būdas ir vienintelė ES vekselių išleidimo forma. Nors NGEU emisijos programos pagrindas ir toliau bus sindikuotieji sandoriai, bent jau pradiniuose etapuose, gebėjimas greitai ir pigiai gauti pinigų aukcionuose gerokai padidins Komisijos gebėjimą patenkinti savo NGEU mokėjimo poreikius.

Rugsėjo mėn. rengiamasi inicijuoti NGEU aukcionų programą ir ES vekselių emisiją, remiantis nacionalinio centrinio banko teikiamomis aukciono platformos paslaugomis, kuriomis jau naudojasi vienas iš didelių Europos valstybės skolos vertybinių popierių emitentų. Atrinkti pirminiai makleriai vasarą bus prijungti prie pasirinktos aukciono platformos, kad nuo rugsėjo mėn. galėtų dalyvauti aukcionuose. Tuomet Komisija kartu su sindikuotaisiais sandoriais parengs įprastą aukcionų programą.

2.5. Patikimos valdymo ir rizikos valdymo sistemos

Atsižvelgiant į precedento neturintį operacijų mastą ir reikalingos finansavimo strategijos sudėtingumą, itin svarbu, kad NGEU operacijoms būtų taikoma patikima ir nepriklausoma rizikos valdymo ir atitikties sistema. Taip bus užtikrinta tinkama pagrindinių veiklos procesų ir jiems būdingos rizikos priežiūra, užtikrinant patikimą finansų valdymą ir apsaugant Sąjungos finansinius interesus.

Kartu su šiuo komunikatu Komisija šiandien priėmė Sprendimą dėl NGES valdymo tvarkos ir rizikos valdymo sistemų[12]. Šiuo sprendimu nustatoma aiški ir patikima valdymo ir rizikos valdymo sistema, skirta pagrindiniams sprendimų priėmimo procesams (pvz., metiniam

[11] C(2021) 2500.
[12] C(2021) 2502.

sprendimui dėl skolinimosi) ir įgyvendinimo sąlygoms (finansavimo planui) bei pajėgumams (pvz., aukcionams) struktūrizuoti. Jame taip pat nustatomi principai ir struktūros, kurių reikia siekiant užtikrinti patikimą ir nepriklausomą visų NGEU finansinių operacijų priežiūrą, grindžiamą funkcijų ir atsakomybės atskyrimu. Be to, šiame sprendime nustatyta, kad laikinas NGEU prudencinis grynųjų pinigų rezervas laikomas specialioje ECB sąskaitoje kaip svarbi apsaugos nuo NGEU likvidumo rizikos priemonė.

Pagrindinis šios rizikos valdymo sistemos elementas bus vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno vaidmuo. Vyriausiasis rizikos valdymo pareigūnas turėtų būti atsakingas už aukšto lygio rizikos ir atitikties užtikrinimo politikos, kuria apibrėžiamos NGEU diversifikuotos finansavimo strategijos rizikos valdymo gairės ir diegiamos šios rizikos stebėjimo ir ataskaitų teikimo sistemos, rengimą. Šios sistemos informacijos ir ataskaitų teikimo srautai bus organizuojami taip, kad būtų užtikrintas nepriklausomumas, skaidrumas ir atskaitomybė. Sistema bus užtikrintas sąžiningumas ir galimybė atlikti visų sandorių auditą.

2.6. Paskirtį atitinkantys administravimo, mokėjimo ir apskaitos sprendimai

Išplėtus finansavimo operacijų mastą reikia sustiprinti Komisijos administravimo ir apskaitos funkcijas, kad būtų užtikrintas veiksmingas visų sandorių vykdymas, galimybė atlikti jų auditą ir juos apskaityti. Tai apima visų sandorių ir susijusių apskaitos įrašų apskaitos sistemas, saugų mokėjimų tvarkymą ir atsiskaitymą už sandorius laiku bei jų suderinimą. Administravimo funkcija jau atnaujinama, kad apimtų atsiskaitymus ir visos NGEU programos veiklos administravimą, įskaitant ir kiek tai susiję su naujų rūšių sandoriais. Ataskaitos ir finansinės ataskaitos bus rengiamos pagal Komisijos apskaitos pareigūno nustatytas taisykles ir procedūras. Finansinės ataskaitos bus audituojamos ir konsoliduojamos Sąjungos metinėse biudžeto ataskaitose. Komisija naudoja išbandytą ir patikrintą apskaitos programinę įrangą, kad įdiegtų visus reikiamus pajėgumus, kad kiekvieno sandorio duomenys būtų išsamiai ir tinkamai apskaitomi.

2.7. Gerai valdomos paskolos už gerą kainą

Pagal EGADP priemonę valstybėms narėms gali būti suteikta iki 386 mlrd. EUR paskolų. Šios paskolos teikiamos taip, kad būtų užtikrinta, jog jos yra vertingas išteklius valstybėms narėms, nes jomis finansuojamas šalių ekonomikos atsigavimas. Pagal NGEU diversifikuotą finansavimo strategiją Komisija galės teikti ilgalaikes paskolas paramą gaunančioms valstybėms narėms patraukliomis sąlygomis. Šių paskolų palūkanų norma bus palyginti maža, nes paskolos bus finansuojamos iš NGEU finansavimo fondo, kurio kredito reitingas yra labai aukštas, o vidutinis grąžinimo terminas – daug mažesnis nei paskolų. Pagrindinės šių paskolų sumos grąžinimas taip pat gali būti tolygiai paskirstytas per tam tikrą laikotarpį, siekiant išvengti vienkartinio grąžinimo įsipareigojimų paramą gaunančioms valstybėms narėms. Pagrindinės sumos grąžinimo pradžią galima atidėti (pvz., 10 metų), kol valstybės narės visiškai atsigaus po ekonomikos krizės ir gaus NGEU investicijų ir reformų grąžą.

Šis terminų ir grąžinimo valdymo metodas taip pat padės Komisijai valdyti bet kokią su šiomis paskolomis susijusią riziką biudžetui ir taip garantuoti, kad ji būtų griežtai ribojama, visapusiškai laikantis patikimo finansų valdymo principų. Juo taip pat bus užtikrintos vienodos sąlygos valstybėms narėms, kurios prašo paskolos, nes jų gaunamų paskolų grąžinimo terminai ir grąžinimo sąlygos bus vienodi.

Šis paskolų kainos, terminų ir grąžinimo grafikų nustatymo metodas bus nurodytas paskolų susitarimuose, kuriuos Komisija pasirašys su kiekviena paskolų prašančia valstybe nare.

2.8. Veiksminga komunikacija ir investuotojų informavimas

Kad ES skolinimosi operacijos būtų sėkmingos, labai svarbu aiškiai ir atvirai bendrauti su investuotojais. Šiuo tikslu Komisija rengia išsamią ryšių su investuotojais strategiją ir įvairias priemones, skirtas ryšiams su investuotojais užmegzti. Strategija sustiprins tiesioginį investuotojų informavimą ir apims strateginius ryšius su žiniasklaida ir dalyvavimą socialinėje žiniasklaidoje.

Pagal SURE programą išleisdama „socialines obligacijas“ Komisija šiuo metu įsitvirtina kaip svarbi aplinkosaugos, socialinių ir įmonių valdymo obligacijų emitentė. Siekdama kuo veiksmingiau atlikti šį vaidmenį, Komisija iš esmės peržiūri savo komunikacijos strategiją ir yra gerokai pažengusi diegdama ryšių su investuotojais duomenų bazę. Naudodamasi ryšių su investuotojais duomenų baze Komisija galės struktūriškiau valdyti santykius su svarbiais investuotojais. Taip pat bus leidžiamas ES finansavimo informacinis biuletenis, per kurį Komisija galės reguliariai ir skaidriai informuoti investuotojus. Vykdydama sistemingą struktūrizuotų apsilankymų programą (išvažiuojamuosius pristatymus) Komisija taip pat aktyviai bendradarbiaus su svarbiais investuotojais visame pasaulyje.

3. KOKIA PADĖTIS ŠIANDIEN?

Komisija siekia būti pasirengusi pradėti NGEU emisiją, kai bus baigtas NIS ratifikavimo procesas. Pasirengimo darbai yra gerokai pasistūmėję į priekį. Pasiekta keturių svarbių tikslų:

1. Sukonfigūruota pagrindinės sąskaitos struktūra, paremta NGEU sąskaita Europos Centriniame Banke; Komisijos derybose su juo padaryta nemaža pažanga. Baigiamos kurti mokėjimų schemos, kuriomis NGEU pajamos per šią sąskaitą nukreipiamos paramos gavėjams.

2. Priėmusi sprendimą dėl Pirminių maklerių tinklo, Komisija kuria Pirminių maklerių tinklą. Šiuo metu paskelbtas kvietimas ES valstybinių ir viršvalstybinių pirminių maklerių grupių nariams pareikšti susidomėjimą naryste šiame tinkle. Gegužės mėn. pabaigoje Komisija išnagrinės visas paraiškas ir paskelbs pirmąjį NGEU pirminių maklerių sąrašą.

3. Priimtas Komisijos sprendimas, kuriuo nustatoma valdymo tvarka ir rizikos valdymo struktūros, siekiant užtikrinti šios svarbios veiklos atskaitomybę, skaidrumą ir patikimą finansų valdymą.

4. Šiuo metu vykdomi visi techniniai ir operaciniai parengiamieji darbai, kad būtų užtikrintas sklandus sandorių vykdymas taikant su viešosiomis institucijomis sudarytus susitarimus dėl lėšų tvarkymo ir atsiskaitymo už sandorius.

4. TOLESNI VEIKSMAI PRIEŠ PRADEDANT VYKDYTI PIRMUOSIUS NGEU SANDORIUS

Prieš pirmąją NGEU emisiją iki birželio mėn., siekdama visiškai įgyvendinti NGEU emisijos programą, Komisija užbaigs šiuos svarbius darbus:

1. Atskleis informaciją apie aukciono platformą, kuria Komisija naudosis vykdydama tiek vidutinės trukmės, tiek ilgalaikes obligacijas ir ES vekselius (2021 m. gegužės mėn. viduryje).

2. Baigs rengti EGADP paskolų kainodaros ir terminų politiką. Šia politika visoms valstybėms narėms, teikiančioms paraiškas dėl paskolų, bus užtikrintos vienodos sąlygos, taip pat patrauklios grąžinimo sąlygos, kurias lengva administruoti.

3. Priims pirmąjį pamatinį sprendimą dėl skolinimosi ir paskelbs pirmąjį NGEU emisijų pusmečio finansavimo planą ir informacinį biuletenį investuotojams, aiškiai parodant mūsų emisijų planus likusiems 2021 metams (2021 m. birželio mėn. pradžioje).

Tikimasi, kad ne vėliau kaip vasarą patvirtinus NIS pagal atitinkamus konstitucinius reikalavimus, Komisija galės pradėti vykdyti pirmąjį NGEU sindikuotąjį sandorį pagal mūsų pirmąjį finansavimo planą.

5. TOLESNĖS VEIKLOS KRYPTYS SIEKIANT UŽBAIGTI IR SUSTIPRINTI NGEU DIVERSIFIKUOTĄ FINANSAVIMO STRATEGIJĄ

Po pirmosios emisijos bus toliau įgyvendinama NGEU diversifikuota finansavimo strategija. Vasarą Komisija glaudžiai bendradarbiaus su aukcionų sistemos valdytoju, kad 2021 m. rugsėjo mėn. būtų galima pradėti vykdyti aukcionų programą. ES vekselių programos pirmasis aukcionas bus dar vienas svarbus įvykis įgyvendinant NGEU emisijos programą.

Kiek tai susiję su skolinimu, Komisija taip pat toliau investuos į savo pajėgumus. Iš pradžių, siekiant greitai išmokėti lėšas, paskolų valstybėms narėms palūkanų norma gali periodiškai ir nežymiai keistis, suėjus kai kurių paskolas finansuojančio fondo obligacijų išpirkimo terminui. Kad valstybėms narėms būtų suteikta galimybė šias pradines paskolas pakeisti fiksuotos palūkanų normos paskolomis, Komisija skubiai imsis veiksmų, kad galėtų kompensuoti paskolos ir pagrindinių finansavimo priemonių terminų nesutapimus. Tuo tikslu reikia stiprinti veiklos pajėgumą apsidrausti nuo palūkanų normos rizikos (naudojant palūkanų normų apsikeitimo sandorius), atsirandančios dėl pasikeitusio tokios operacijos termino. Galimybė siūlyti fiksuotąsias palūkanų normas atsiras 2022 m.

Šiuo pajėgumų stiprinimo etapu siekiant patobulinti likvidumo rizikos ir negrąžintos skolos valdymo priemonių rinkinį, būtų galima įgyvendinti papildomas priemones[13].

6. NGEU ŽALIŲJŲ OBLIGACIJŲ EMISIJA

Stengdamasi užtikrinti tvaresnį kapitalo srautų naudojimą, kaip nurodyta 2018 m. Tvaraus augimo finansavimo veiksmų plane,[14] 30 % NGEU programos lėšų Komisija finansuos išleisdama žaliąsias obligacijas. Tai galėtų sudaryti iki 250 mlrd. EUR žaliųjų obligacijų emisijos – ES taptų viena didžiausių pasaulyje žaliųjų obligacijų emitenčių, taip pat sustiprėtų ES politinė ir rinkos lyderystė tvaraus finansavimo srityje.

Šiuo metu Komisija kuria žaliųjų obligacijų pagal NGEU emisijos sistemą (toliau – NGEU žaliųjų obligacijų sistema). NGEU žaliųjų obligacijų sistema bus grindžiama valstybių narių įsipareigojimu užtikrinti, kad 37 % išlaidų, finansuojamų pagal nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, būtų skirta investicijoms ir reformoms, kuriomis siekiama kovoti su klimato kaita. Tos valstybių narių arba regioninių ir (arba) miestų valdžios institucijų išlaidos su klimatu susijusioms investicijoms bus aiškiai nurodytos remiantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamente nustatyta metodika. Ta

[13] Tai galėtų būti galimybė pasinaudoti 1) atpirkimo sandoriais, siekiant ribotam laikotarpiui surinkti pinigų mainais į laikinai paskolintus vertybinius popierius; 2) komerciniais vekseliais, kurie yra dar lankstesnė priemonė nei iždo vekseliai ir kurie gali būti naudinga papildoma, mažoms sumoms skirta priemonė; 3) gebėjimu vykdyti atpirkimo programą, kad būtų galima valdyti obligacijų išpirkimo struktūrą.

[14] https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-renewed-strategy_en.

metodika jau buvo kiek įmanoma suderinta su taksonomija. Nurodytos išlaidos bus laikomos tinkamomis finansuoti NGEU žaliųjų obligacijų sistemos tikslais.

NGEU žaliųjų obligacijų sistema bus grindžiama du kartus per metus valstybių narių teikiama informacija apie tų investicijų ir reformų išlaidas. Ši informacija leis Komisijai suteikti investuotojams būtiną patikinimą, kad pajamos, gautos išleidžiant žaliąsias obligacijas, buvo panaudotos žaliosioms investicijoms.

NGEU žaliųjų obligacijų sistema bus grindžiama gerai žinomais, nusistovėjusiais rinkos standartais ir, kai įmanoma, bus derinama su būsimu ES žaliųjų obligacijų standartu.

NGEU žaliųjų obligacijų sistema bus paskelbta vasaros pradžioje. Remiantis šia informacija, pirmą NGEU žaliųjų obligacijų emisiją būtų galima vykdyti jau 2021 m. rudenį.

7. ATASKAITŲ TEIKIMAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

NGEU finansavimo strategija bus įgyvendinama remiantis procesais, kuriais užtikrinama visapusiška atskaitomybė, aukštas skaidrumo lygis ir visų NGEU finansavimo srautų patikimas valdymas. Komisija įdiegė tvirtą valdymo ir rizikos valdymo sistemą, kurioje, siekiant užtikrinti patikimą NGEU operacijų finansų valdymą, pagrindinis dėmesys skiriamas nepriklausomo vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno, atsakingo už griežtos rizikos ir atitikties užtikrinimo politikos priežiūrą, vaidmeniui.

Atsižvelgiant į veiklos mastą ir jos svarbą siekiant priemonės „Next Generation EU“ ekonominių ir socialinių tikslų, NGEU įgyvendinimas bus aktualus Europos Parlamentui ir Tarybai. Todėl, kaip nurodyta Sprendime dėl nuosavų išteklių ir Tarpinstituciniame susitarime[15], Komisija reguliariai ir išsamiai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie visus savo skolos valdymo strategijos aspektus. Nuo 2021 m. trečiojo ketvirčio Europos Parlamentui ir Tarybai bus teikiama kasmet atnaujinama informacija apie skolinimosi ir skolinimo veiklą, laikantis NIS 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

8. IŠVADA

Priemonė „Next Generation EU“ yra spartaus ir visapusiško Sąjungos atsigavimo po šios krizės pagrindas. NGEU diversifikuota finansavimo strategija yra labai svarbi sėkmingo jos įgyvendinimo dalis. Ja bus sudarytos sąlygos Komisijai veiksmingai vykdyti veiklą ir finansų rinkose sutelkti Sąjungos ekonomikos atsigavimui užtikrinti reikalingus išteklius. Galiausiai pagal diversifikuotą finansavimo strategiją Komisija galės finansuoti priemonę „Next Generation EU“, užtikrindama mažesnę vykdymo riziką ir mažesnes sąnaudas valstybėms narėms ir Europos mokesčių mokėtojams.

Žvelgiant ne tik į dabartinę ekonomikos ir socialinę krizę, sėkmingas NGEU emisijos programos vykdymas taip pat sustiprins ekonominės ir pinigų sąjungos struktūrą, euro vaidmenį tarptautinėse kapitalo rinkose ir patvirtins ES lyderystę tvaraus finansavimo srityje. Šia programa tarptautinis euro vaidmuo gali būti sustiprintas gilinant ES kapitalo rinkas, suteikiant pasauliniams investuotojams naują aukšto reitingo likvidų turtą eurais, įskaitant

[15] 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo, OL L 433I, 2020 12 22, p. 28.

novatorišką ES vekselių programą. Svarbi ir sėkmingai vykdoma NGEU žaliųjų obligacijų emisija sustiprins ES lyderystę kuriant stiprias ES tvarių finansų rinkas.

Dėl visų šių priežasčių diversifikuota finansavimo strategija yra tinkamas NGEU finansavimo metodas. Siekdama iki birželio mėn. išleisti pirmąsias NGEU obligacijas, Komisija bus pasirengusi pradėti NGEU finansavimo operacijas iškart, kai bus baigtos rengti teisinės sąlygos, leidžiančios pradėti skolintis.